

1233 1. Beh. af Forsl. t. Finanslov f. Finansåret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 1234

sin Sag igjennem. Vi have i den forløbne Tidsperiode faaet — det maa vi heller ikke glemme — det, som er bedre end Guld og Sølv. Der er oppoget en Ungdom med en glødende Fædrelandskjærlighed, beredt til at løfte Armen til Jorvar for Fædrelandet, hvad Tid det paakræves. At der er frivillig Beredvillighed tilstede, derfor have vi det sikreste Bevis deri, at Uallige af dem, som ikke ere værnepligtige, ikke have Tid til at blive, indtil de faae Legemskraft og Alder nok, men komme længe før (Munterhed). Ja, det kan nu opfattes forskjellig; jeg opfatter det som meget rosværdigt, at denne Mand er kommen ind i Ungdommen, at Ungdommen voyer op i den Tante at være med til saasnar som muligt at forsvare Fædrelandet. Jeg kan godt forstaa, at de der hælde til den Menina, at vi skulle have en lille staaende fast Hær af veldisciplinerede og uddannede Tropper, naturligvis ikke prise det, der skete 1867; nei, det gjøre de paa ingen Maade. De se deri noget meget Jarligt, og vi vide ogsaa, at dengang denne Hærorrdning blev gjennemført, skete det mod næsten samtlige Generalers Villie. Ministeren gjorde, dengang Hærorrdningen var vedtagen, de modstridende Generaler et Tilbud, om de vilde være med, da han ellers var villig til at give dem deres Afsted og lade andre Mænd træde til at udføre denne Hærorrdning. Saavidt jeg veed, underfattede de da værende Officerer sig alle Hærorrdningen, det vil naturligvis sige som noget foreløbigt; de bleve i deres Stillinger og Embeder, men om de nu støtte denne Hærorrdning, er en anden Sag. Det er nu min fuldkomne Overbevisning, at dersom Regjeringen vilde og kunne slaa ind paa at forberede Sagen i den af mig antydede Retning, var det mere til Held end strax at sige: Kamp og Kamp. Det kan gjerne at det kan lykkes Regjeringen og dens politiske Meningsfæller at sætte deres Villie igjennem; det kan gjerne være, thi de ere mægtige i enhver Henseende; men hvad der sættes igjennem mod en stor Mængdes Villie, har aldrig det Gode paa sig, som naar Meningene er arbejdet op faaledes, at der er en stor Enighed fra de forskjellige Sider. Jeg skal nævne Noget, som er mig uforstaaeligt, og det er, naar vor Forsatning engang har givet Folket en saadan almindelig Valgret, som den har, at der saa vedblivende bliver taget saa lidt Hensyn til dem, som repræsentere den almindelige Valgret, at der bliver taget saa lidt Hensyn til Demokratiet, til Fremskridtspartiet; thi det maa jo dog være Meningen, at, naar der er givet Folket en Ret, maa den ogsaa afbenyttes; det kan

dog ikke være Meningen, at de skulle spørge Modstanderne af Valgretten, om den maa bruges. Jeg vil nødigt tale om Forsatningsforandringer, men det er jo, efter hvad der foregaar, næsten en Umulighed ikke at komme ind derpaa; imidlertid skal jeg fatte mig meget kort og sige, at en Regjering kan efter den nuværende Grundlov aldrig komme i den Stillung, at den har nødigt at gjøre Brud paa Grundloven. En Regjering, der vil tro og loyalt overholde Grundloven, behøver aldrig at komme i det Tilfælde at gjøre Brud paa den. Jeg har heller ikke den allerringeste Tro til, at denne Regjering vil indlade sig paa noget Saadant. Jeg har den Tro til den nuværende Regjering, i hvor haard Kampen end vil blive, at den vil føre den i Overensstemmelse med Grundloven, og naar det sker, kunne vi til Nød ogsaa finde os i en Kamp. Lad os saa kun paa erlig Kampvis prøve, hvem der er stærkest, men lad os hellere, som jeg sagde før, se at komme ud af det med det Gode end sætte Haardt imod Haardt.

J. Andersen: Da jeg begjærede Ordet, var det min Hensigt at udtale mig om den store Opfordring til Kamp, som fra de to første Talere blev fremsat. Nu hørte jeg imidlertid, da den ærede forrige Taler spurgte, om man nu troede, at Liden var kommen til at føre Kampen paa Liv og Død, desværre, at det besvarede med Ja fra den anden Side af Salen. Jeg beklager meget, at de Herrer, som sige Ja, tage sig den Sag saa let; vi vide ikke, hvilket Omfang Kampen vil faae, og faae vi først en Kamp igang, hvor er saa den Mand, som kan rage os Raastanterne ud af Siden? (Munterhed). Ja, det er meget lettere at se ad det end at gjøre det; men jeg kan godt forstaa, at de Herrer, der bevæge sig oppe i altfor høje Regioner til at se, hvad der egentlig rører sig i Befolkningen.

Formanden: Jeg tror ikke, det ærede Medlem faaledes bør gjøre en Afstillelse mellem visse Medlemmer her i Salen, der have Syn og Sands for Folkets Larm, og Andre, der ikke have det.

J. Andersen: Jeg har ikke talt om Syn og Sands; jeg talte til dem, som svarede Ja, da det andet ærede Medlem spurgte; men saa skal jeg forlade dette. — Jeg har altid været af den Formening og har aldrig kunnet læse vor Forsatning anderledes, end at jeg troede, at den var beregnet paa en gjensidig Overenskomst og en gjensidig Underhandling; men ved at opfordre til Kamp